

POSTANOWIENIE

3 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 3 kwietnia 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa V. spółki akcyjnej w W.

przeciwko S. N. i P. N.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej S. N. i P. N.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu

z 10 sierpnia 2023 r., I ACa 589/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od pozwanych na rzecz powoda kwotę 8 100 (osiem tysięcy sto) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia pozwanym do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Pozwani S. N. i P. N. wnieśli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 10 sierpnia 2023 r., wydanego w sprawie z powództwa V. S.A. z siedzibą w W. o zapłatę.

Pozwani wskazali, że postępowanie apelacyjne było nieważne ze względu na przyjęcie, że zawiadomienie o terminie rozprawy zostało doręczone pozwanemu, mimo że nie ustalono prawidłowo jego adresu zamieszkania. Ponadto

powołali się na przesłankę oczywistej zasadności składanej skargi, która wynika – ich zdaniem – z licznych naruszeń prawa, opisanych w zarzutach skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy nie dopatrywał się pozbawienia pozwanego możliwości obrony swoich praw, skutkującego nieważnością postępowania. Po pierwsze, zgodnie z ustaleniami faktycznymi Sądu Apelacyjnego, niepodlegającym kwestionowaniu w postępowaniu kasacyjnym na mocy art. 398³ § 3 k.p.c., przesyłka została odebrana przez matkę pozwanego, która poinformowała go o terminie rozprawy. Po drugie, w utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że pozbawienie strony możliwości obrony jej praw zachodzi jedynie w przypadku kumulatywnego spełnienia trzech przesłanek: 1) stwierdzenia w sprawie naruszenia przepisów postępowania; 2) stwierdzenia wpływu tego uchybienia na możliwość działania strony; 3) zbadania, czy pomimo zaistnienia tych dwóch przesłanek strona mogła dochodzić obrony swoich praw oraz stwierdzenia braku jakiegokolwiek możliwości tego rodzaju (zob. np. postanowienia SN z 29.05.2024 r., II CSKP 1775/22, OSNC 2025, nr 1, poz. 6; z 12.03.2024 r., III USK 94/23; z 2.07.2024 r., III CZ 379/23; 5.09.2023 r., III CZ 494/22 oraz z 24.04.2023 r., I CSK 992/23). W każdym przypadku chodzi o taką sytuację, w której strona nie tylko była pozbawiona możliwości wzięcia udziału w rozprawie, ale też tego udziału faktycznie nie brała. Dodatkowo skutki nieuczestniczenia strony w danym etapie postępowania nie mogły zostać naprawione przed wydaniem wyroku w danej instancji.

W ocenianym postępowaniu skarżący mógł swobodnie przedstawiać swoje stanowisko sądowi, składając pisma procesowe, co zresztą czynił. Jego nieobecność nie była skutkiem braku prawidłowego zawiadomienia o wyznaczonym terminie rozprawy, co zostało ustalone przez Sąd Apelacyjny.

Natomiast przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni. Skarżący powinien uzasadnić tę oczywistość, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń

faktycznych, ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia (zob. np. postanowienia SN z 11 stycznia 2022 r., II USK 384/21; z 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21; z 13 grudnia 2024 r., I CSK 675/24; z 19 grudnia 2024 r., I CSK 1891/24 oraz z 21 listopada 2024 r., I CSK 954/24).

Powyższe wymagania nie zostały spełnione. Skarżący poprzestali jedynie na odwołaniu się do zarzutów skargi, nie wymieniając nawet przepisów prawa, których naruszenie doprowadziło – w ich ocenie – do oczywistej zasadności składanej skargi. Ponadto skarżący w ogóle nie wykazali, które przepisy zostały ich zdaniem naruszone w sposób kwalifikowany, ani na czym to naruszenie polegało. Należy bowiem podkreślić, że o ile na etapie merytorycznego rozpoznawania skargi kasacyjnej badane są wszelkie podniesione w niej zarzuty, o tyle decyzja o przyjęciu skargi do rozpoznania jako oczywiście zasadnej musi opierać się jedynie na naruszeniach kwalifikowanych, czyli, po pierwsze, dostrzegalnych bez konieczności przeprowadzenia głębszej analizy, po drugie wpływających bezpośrednio na wadliwość wydanego rozstrzygnięcia. Nie każde naruszenie przepisów prawa prowadzi bowiem ostatecznie do wydania jaskrawie nieprawidłowego orzeczenia (zob. np. postanowienia SN z 28 lutego 2024 r., I CSK 1671/23; z 12 stycznia 2024 r., I CSK 97/23; z 27 października 2023 r., I CSK 4887/22).

Dodatkowo należy podkreślić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie powinny stanowić oddzielną, w pełni samodzielną jednostkę redakcyjną. Każda z tych części skargi kasacyjnej odnosi się mianowicie do innego z dwóch etapów postępowania kasacyjnego, dla których przewidziano odmienny skład Sądu Najwyższego. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu w składzie jednoosobowym, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania w składzie trzyosobowym, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Każdy z tych elementów musi być przez skarżącego wyodrębniony, oddzielnie przedstawiony i uzasadniony. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych

i ich uzasadnienia (zob. np. postanowienie SN z 20 września 2022 r., I CSK 2402/22).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o kosztach postępowania rozstrzygnął zaś na podstawie § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie.

[a.]

Mariusz Załucki